

خپلواکی

استقلال

www.esteqaal.net

۲۴ جون، ۲۰۲۶

پوهاند عبدالحی حبیبي

د وطن یاد د بحیره عرب پر غاړه

سین نری نری څپې وې، لمر هم پر لوبډو دی، وړانګې یې پر اوبو لوېږي او داسې ښکارېږي، لکه ویلي طلا چې په کتوري کې وي. مور په کښتۍ کې کښېناستو، دقیقه په دقیقه له ساحله لیرې کېږو. دبحر سور ورم (نسیم) په دې وخت کې حقیقتاً جان بخشا دی. د انسان حواس وینوي، روح ته یو مخصوص اهتزاز بخښي، لمر هم لکه نوې پېغله شرمېږي، غواړي طلايي مخ پونۍ (نقاب) د بحر داوبو پر مخ وغوروي. چې سترګې مو اړولې لمر په اوبو ننوت، دنیا یې تاریکه پرېښووه، فقط بقایا د طلا د څپرکو یې پر افق وپاشل...

اوه! څه ښه منظره ده! سر بېره شینګی آسمان، لاندي شین کورم بحر، په منځ کې طلايي افق جلوه کوي! د بحر څپې کښتۍ ته حرکت ورکوي، غواړي مور له دې زېبا او روح پروره منظرې څخه محروم کي. زموږ د څنګه نوري کښتۍ هم تګ کوي، کله کله دومره رانژدې سي چې د

دې کښتۍ سره ونښلي او يوه خوفناکه صدمه راورسوي.

ما فقط د طبيعت د بنايست او زېبا مناظرو د قدرت سيل کاوه، دې جلوه گاه
ته د بهجت او زېبایۍ ډوب تللی وم، په ژوره فلسفه کې د خلقت او قدرت مي فکر
واهه! نابېره يوه دلکش او نري او زړه ښورونکي آواز دې سکوت او حيرت ته خاتمه
ورکړه، که مي کتل په مخامخ کښتۍ کې يوه سره کميسې نجلۍ پخپله ژبه دا ترانه
وايي:

وڼنه جار دي سمه تر تا واري دي سمه	بيا په سل وار دي سمه او قرباني دي سمه
--------------------------------------	--

ته خو مي خپل وطن يې
ته خو مي گل وطن يې

وڼنه زما وڼنه ته خو زما يې وطن	زما د بابا وڼنه نه د بل چا يې وطن
-----------------------------------	--------------------------------------

خود به دي ښه ساتمه
که په دې لار کې مرمه
دا دلکش نارې يې لا نه وې تمامي کړي، چي ما ته يې تکان راکی، د وطن
په ياد کې ولوبدم، خپل کور، کلی، خپل وطن، خپل د ټاټوبي روښانه فضا، درخشان
لمر، لوړ غرونه، پاکه او صافه مځکه په ياد راغله!
هوکې! "هر چا ته خپل وطن کشمير دی". اوه! وڼنه ... خپل وڼنه ... گل
وڼنه!

ته مي نه هېرېږې، ستا روڼه فضا، پاکه خاوره، متین غرونه، خاوره
رودونه، شنه ډنډونه، زرغونه دښتونه، ایا بل چیرې به پیدا سي؟ ستا يوه لوبښت مځکه
په گرده دنيا ارزې.

حق ناشناسه به تا هېروي، بې درده او بې احساسه به تا هېروي! یا، ته خو د
چا نه هېرېږې.

هوکې! نه هېرېږې! ژوندی او ښاد اوسې گران وڼنه!
وڼنه! جاذبه د محبت او کشش دي څومره قوي ده! مينه دي پر روح او
احساساتو د انسان څومره ټينگه حکمراني کوي! هوکې! ستا مينه او محبت فطري
دي، زه څو زړه ميله ليري دا دی په اوبو کې گرځم اما ته څومره لوی تسلط لري پر
روح د انسان؟ څومره عواطف او مشاعر د انسان په ځان پوري نښلوي!
آيا دلته مي هم په سوز کې د ياد خپل اچوي؟

هو! ته ځله هېرېږي! هر څومره چې انسان ستا څخه ليري ولاړ سي، بيا يې هم روح ستا په فضا کې پرواز کوي او ستا د ياد په خوند او حظ ژوندی وي. نوزه هم تانه هېروم! ستا مهيب او عظيم الشان غرونه زما سترگو ته جگ ولاړ دي.

خوړا مي ډېر يادېږي زبېا ماوا لرمه		وطنه نه هېرېږي شکر چې تا لرمه
--------------------------------------	--	----------------------------------

خدای دي ژوندی ولره
هم روغ رمی ولره

روح په عذاب وي زما جدايي څوک قبلوي		له تا که سمه جلا فراق دي څوک گلوي
---------------------------------------	--	---

آخر به تاته راځي
که هر څو، څوک نه راځي

ستا په نامه يادېږو مدفن مو ته يې اوستری		موږ خو په تا نازېږو منشاء مو ته يې لومړی
--	--	--

خدای دي بې ما مه کوه
يا ما بې تا مه کوه

ژوندی او ودان اوسي خوږ وطنه!

زه په دغو فکرو کې ډوم وم، چې بېرته له سين څخه ساحل ته راغله، موږ هم غاړې ته راپورې وتو، شپه وه، د سپوږمۍ وړانگو بحر برېښاوه...

(له يادداښتونو د سندھ د سفر ۱۳۰۹ ش)